

Aa@

Aa@

Autobiografia

literatura | kultura | media

nr 2 (7) 2016

WYDAWNICTWO NAUKOWE
UNIwersytetu SZCZECIŃSKIEGO
Szczecin 2016

Rada Naukowa

Małgorzata Czermińska (Uniwersytet Gdański)
Algis Kalėda (Vilniaus Universitetas)
Bożena Karwowska (University of British Columbia)
Ewa Kraskowska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Paweł Rodak (Uniwersytet Warszawski)
Jerzy Smulski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
German Ritz (Universität Zürich)
Hayden White (University of California, Santa Cruz)
Alfrun Kliems (Humboldt-Universität zu Berlin)

Zespół redakcyjny

Inga Iwasiów / Jerzy Madejski US, redaktorzy naczelni
Brygida Helbig-Mischewski, Polsko-Niemiecki Instytut Badawczy w Słubicach (UAM Poznań, Viadrina)
Agata Zawiszewska US
Paweł Wolski US
Julia Poświatowska US, sekretarz redakcji

Lista recenzentów jest dostępna na stronie: www.autobiografia.usz.edu.pl

Adres Redakcji

al. Piastów 40 b, 71-065 Szczecin
www.autobiografia.usz.edu.pl

Redaktor językowy

Katarzyna Maziarz

Korektor

Anna Ciciak

Skład komputerowy

Joanna Dubois-Mosora

Projekt okładki

Joanna Dubois-Mosora

Wersja papierowa jest wersją pierwotną. Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowej bazie danych The Central European Journal of Social Sciences and Humanities <http://cejsh.icm.edu.pl>

Czasopismo jest indeksowane w Bazhum, bibliograficznej bazie czasopism humanistycznych i społecznych

Publikacja wspierana przez Polskie Towarzystwo Autobiograficzne

© Copyright by Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2016

ISSN 2353-8694

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego | Ark. wyd. 12,5. Ark. druk. 12,4. Format B5. Nakład 75 egz.

Spis treści

WSTĘP

Jerzy Madejski | Muszla, biografia słowa, blizna 7

TEORIE

Artur Hellich | Niechęć do wyznawania. O kulturze autobiografii w Polsce 15

Martyna Pańczak | Walka o wizję świata. Ujawnienia diarysty Gombrowicza 39

Katarzyna Slany | Fantazmaty dziecięce w prozie autobiograficznej José Mauro de Vasconcelosa 57

EMANCYPACJE

Michalina Krytowska | Bio(geo)grafia kobieca – przestrzenny wymiar doświadczenia 75

Aleksandra Grzemska | Praktyki autobiograficzne Ewy Kuryluk 93

FRAGMENTY AUTOBIOGRAFII

Adrian Gleń | Ruiny i dobro bycia (wymyki z niecodziennika) 107

PRAKTYKI AUTOBIOGRAFICZNE

Hanna Serkowska | Zapiski z (przechodniości) bezradności 115

SŁOWNIK PISARSTWA AUTOBIOGRAFICZNEGO

Iwona Boruszkowska | Autopatografia 125

BIOGRAFIE

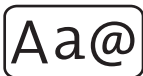
Katarzyna Szkaradnik | „Przyświecały mi pewne ideały...” Autokreacyjne strategie i pułapki we wspomnieniach i korespondencji Jana Wantuły 137

Agata Zawiszewska | Ludwik Krzywicki i kobiety. 157

Małgorzata Stadnik | Od futbolisty do trenera. Relacyjność bohatera biografii piłkarzy 175

ROZBIORY

Sławomir Iwasiów | Cybernaryczym 187

JERZY MADEJSKI*
Uniwersytet Szczeciński

Muszla, biografia słowa, blizna

Streszczenie

Autor przedstawia zasadnicze dylematy współczesnej biografistyki literackiej. Przypominając słowa Czesława Miłosza z *Abecadła*, przybliża idee biografistyki XX wieku. Odnosząc się zaś do prac najnowszych, m.in. ekokrytycznych, pokazuje przemiany w dziedzinie żywotopisarstwa.

Słowa kluczowe

biografia, autobiografia, portret, życiopisanie

W siódmym numerze „Autobiografii” zajmujemy się m.in. sztuką biografii.

W *Abecadle* Czesława Miłosza znajdziemy intrygującą notę o tym gatunku:

Oczywiście wszystkie biografie są fałszywe, nie wyłączając mojej, którą z tego abecadła czytelnik skłonny byłby wysnuwać. Fałszywe, ponieważ poszczególne ich rozdziały są łączone według pewnego z góry przyjętego założenia, podczas gdy naprawdę łączyły się inaczej, choć jak, nikt nie wie. Zresztą ten sam fakt dotyka autobiografie, skoro ten, kto pisze o swoim życiu, musiałby mieć wzrok Pana Boga, żeby te powiązania rozumieć. Biografie są jak muszle, i niewiele można się z nich dowiedzieć o mięczaku, który je zamieszkiwał. Nawet wobec mojej biografii połączonej z moim literackim dziełem czuję

---

* Kontakt z autorem: madejski@interia.pl